

S P R I E D U M S **Latvijas tautas vārdā**

Rīgā

2010.gada 22.oktobrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs K.Berķis,
tiesneši M.Birzgalis un A.Šteinberga,

piedaloties pieteicējas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Basalt” pārstāvim *B.B.*,
 atbildētāja Konkurences padomes pārstāvim *M.S.*, trešās personas sabiedrības ar
 ierobežotu atbildību „Intergaz” pārstāvim *A.M.* un sabiedrības ar ierobežotu
 atbildību „Ingrid A” pārstāvei *E.T.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz
 sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Basalt” pieteikumu par Konkurences padomes
 2009.gada 5.novembra lēmuma Nr.41 „Par lietas neierosināšanu „Par sabiedrības
 ar ierobežotu atbildību „Basalt” 2009.gada 1.oktobra iesniegumu Nr.11-01/09-
 17v”” atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] SIA „Basalt” 2009.gada 5.oktobrī vērsās Konkurences padomē ar
 iesniegumu, kurā lūdza Konkurences padomi ierosināt lietu par iespējamiem SIA
 „Intergaz” un SIA „Ingrid A” Konkurences likuma pārkāpumiem – dominējošā
 stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu un negodīgu konkurenci.

Iesniegumā norādīts, ka SIA „Intergaz” un SIA „Ingrid A” liedz SIA
 „Basalt” izmantot SIA „Intergaz” un SIA „Ingrid A” piederošo dzelzceļa
 pievedceļu, kas ved pie SIA „Basalt” piederošās naftas bāzes, tādējādi neļauj SIA
 „Basalt” nodarboties ar naftas vairumtirdzniecības komercdarbību. Šādas SIA
 „Intergaz” un SIA „Ingrid A” darbības ir atzīstamas par godīgas saimnieciskās
 darbības paražu pārkāpumiem, vienlaikus arī dominējoša stāvokļa ļaunprātīgu
 izmantošanu.

[2] Izskatījusi SIA „Basalt” iesniegumu, Konkurences padome 2009.gada
 5.novembrī pieņēma lēmumu Nr.41 (protokols Nr.44, 3.§) „Par lietas
 neierosināšanu „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Basalt” 2009.gada
 1.oktobra iesniegumu Nr.11-01/09-17v”” (turpmāk arī – Lēmums), ar kuru
 atteicās ierosināt lietu. Lēmumā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[2.1] Konkurences likuma 13.panta pirmā daļa paredz aizliegumu jebkuram
 tirgus dalībniekam, kas atrodas dominējošā stāvoklī, jebkādā veidā to ļaunprātīgi
 izmantot. Konkurences likuma 13.panta pārkāpuma konstatēšanai ir nepieciešams
 konstatēt, tajā skaitā, konkrēto tirgu.

[2.2] Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 4.punktu konkrētais tirgus ir konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu. Vērtējot konkrēto ģeogrāfisko tirgu, Konkurences padome to analizē kopsakarā ar Dzelzceļa likuma 8.panta noteikumiem. Konkurences padome secina, ka konkrētais tirgus ir ierobežots teritorijā, kurā atrodas reģistrētā dzelzceļa infrastruktūra. Tā kā strīdus privātās lietošanas reģistrētā dzelzceļa infrastruktūra nesavieno SIA „Basalt” piederošo naftas bāzi /adrese/ ar publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru, Konkurences padome secina, ka minētā naftas bāze neietilpst konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, līdz ar to arī konkrētajā tirgū.

[2.3] Konkurences padome konstatē, ka ne SIA „Intergaz”, ne SIA „Ingrid A” gan atsevišķi, gan kopā neatrodas dominējošā stāvoklī naftas vairumtirdzniecības tirgū, līdz ar to nav pamatoti naftas vairumtirdzniecības tirgu sašaurināt, vadoties pēc vienam potenciālajam tirgus dalībniekam – SIA „Basalt” nepieciešamās dzelzceļa infrastruktūras, lai tādējādi panāktu SIA „Intergaz” un SIA „Ingrid A” mākslīgu nonākšanu dominējošā stāvoklī.

[2.4] Konkrētajā gadījumā no Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas neizriet SIA „Intergaz” un SIA „Ingrid A” pienākums nodrošināt SIA „Basalt” piekļuvi sev piederošai reģistrētās privātās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai.

[2.5] Saskaņā ar Konkurences likuma 18.¹pantu negodīgas konkurences pārkāpumus izskata vispārējās jurisdikcijas tiesā, līdz ar to Konkurences padome nevērtē, vai konkrētajā gadījumā noticis negodīgas konkurences pārkāpums.

[3] SIA „Basalt” (turpmāk arī – pieteicējs) pārsūdzēja Lēmumu Administratīvajā apgabaltiesā.

Pieteikums pamatots ar šādiem argumentiem.

[3.1] Pieteicējs no Lēmuma secina, ka vienīgais pamats lietas neierosināšanai ir fakts, ka strīdus pievedceļa posms, kas ved līdz pieteicēja naftas bāzei, nav reģistrēta dzelzceļa infrastruktūra. Pieteicējs norāda, ka dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana izpaužas tieši strīdus dzelzceļa pievedceļa posma izslēgšanā no Valsts dzelzceļa infrastruktūras reģistra.

[3.2] Ņemot vērā Konkurences padomes 2009.gada 22.oktobra lēmumu Nr.E02-36 „Par lietas izpēti izbeigšanu daļā un pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu daļā par Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 4. un 5.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA „Alpha Ekspres” darbībās”, pieteicējs uzskata, ka SIA „Intergaz” un SIA „Ingrid A”, tāpat kā minētajā lēmumā SIA „Alpha Ekspres”, ir pienākums nodrošināt, ka komersanti, kam ir patiesi nepieciešams lietot tām piederošo infrastruktūru, šajā gadījumā SIA „Basalt”, to var lietot uz taisnīgiem noteikumiem.

[3.3] Pieteicējs uzskata, ka brīdī, kad notika pārkāpums – dzelzceļa infrastruktūras samazināšana, strīdus sliežu ceļa posms bija dzelzceļa infrastruktūras sastāvdaļa un pieteicēja naftas bāze bija konkrētā tirgus sastāvdaļa.

[4] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2009.gada 22.decembra lēmumu SIA „Basalt” pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta.

[5] Konkurences padome apgabaltiesā ir iesniegusi paskaidrojumus, kuros norādījusi, ka nepiekrīt pieteicējas viedoklim, ka vienīgais pamats lietas neierosināšanai ir apstāklis, ka dzelzceļa pievedceļa posms, kas ved līdz pieteicēja naftas bāzei, nav reģistrēta dzelzceļa infrastruktūra.

Izskatot pieteicējas iesniegumu, netika konstatēts, ka SIA „Intergaz” un SIA „Ingrid A” atrastos dominējošā stāvoklī naftas produktu vairumtirdzniecības tirgū Latvijas teritorijā. Pastāvot šādiem apstākļiem, Konkurences padome secināja, ka konkrētajā gadījumā no Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas neizriet SIA „Intergaz” un SIA „Ingrid A” pienākums nodrošināt pieteicējam piekļuvi strīdus dzelzceļa posmam. Minētais apstāklis savukārt bija par pamatu lietas neierosināšanai daļā par Konkurences likuma 13.panta pirmo daļu.

Konkurences padome uzskata, ka konkrētajā lietā uz pieteicēju nav attiecināma būtiskās infrastruktūras doktrīna.

[6] SIA „Intergaz” savos paskaidrojumos norāda, ka SIA „Basalt” pieteikumu uzskata par nepamatotu, pamatojoties uz šādiem apsvērumiem.

[6.1] Pieteicējas objekts atrodas dzelzceļa pievedceļa Nr.2B bijušajā ceļa posmā, kas pašreiz neeksistē. Noslēgt līgumu ar SIA „Basalt” nav iespējams, jo dzelzceļš Nr.2B ir norobežots ar strupceļa atbalstu un šī pievedceļa reģistrētais garums nav pietiekošs, lai vagoni sasniegtu pieteicējas objektu.

[6.2] SIA „Intergaz” un SIA „Ingrid A” neatrodas dominējošā stāvoklī naftas produktu vairumtirdzniecības tirgū Latvijā. Turklāt SIA „Intergaz” veic tikai sašķidrinātās gāzes tirdzniecību.

[7] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis uzturēja pieteikumu un lūdza Lēmumu atcelt. Atbildētāja pārstāvis un trešo personu pārstāvji norādīja, ka pieteikums ir nepamatots, un lūdza to noraidīt.

Motīvu daļa

[8] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

[9] Atbilstoši Konkurences likuma 6.panta pirmajai daļai Konkurences padome uzrauga, kā tiek ievērots tirgus dalībnieku dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas un vienošanās aizliegums, kas noteikts šajā likumā, citos normatīvajos aktos un starptautiskajos līgumos.

Konkurences likuma 23.panta pirmajā daļā noteikts, ka Konkurences padome var ierosināt lietu par iespējamu Konkurences likuma pārkāpumu uz likuma pārkāpuma novēršanā pamatoti ieinteresētās personas iesnieguma pamata. Pamatoti ieinteresēta persona ir persona, kurai pārkāpuma dēļ ir radies vai var rasties tiesību vai tiesisko interešu aizskārums, kā arī pārkāpumā iesaistītā persona.

Konkurences likuma 23.panta ceturtā prim daļa noteic, ka Konkurences padome neierosina lietu, ja iesniegumā ietvertā un nepieciešamības gadījumā

papildus iegūtā informācija nesatur ziņas par nodarījumu, kam ir šā likuma pārkāpuma sastāva pazīmes.

Konkrētajā gadījumā Konkurences padome, izskatījusi pieteicējas iesniegumu par SIA „Intergaz” un SIA „Ingrid A” iespējamo Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas pārkāpumu, pamatojoties uz Konkurences likuma 23.panta ceturto prim daļu, nolēma neierosināt lietu.

[10] Konkurences likuma 13.panta pirmā daļa noteic, ka jebkurai tirgus dalībniekam, kas atrodas dominējošā stāvoklī, ir aizliegts jebkādā veidā ļaunprātīgi to izmantot Latvijas teritorijā.

Pieteicēja iesniegumā Konkurences padomei un pieteikumā ir norādījusi, ka SIA „Intergaz” un SIA „Ingrid A” liedz SIA „Basalt” izmantot SIA „Intergaz” un SIA „Ingrid A” piederošo dzelzceļa pievedceļu, kas ved pie SIA „Basalt” piederošās naftas bāzes, tādējādi neļauj SIA „Basalt” uzsākt naftas vairumtirdzniecības komercdarbību.

[11] No Lēmuma un lietas materiāliem ir konstatējams, ka SIA „Basalt” pieder zemes gabals un naftas bāze */adrese/*. SIA „Basalt” pati nenodarbojas ar naftas produktu tirdzniecību, bet naftas bāzi iznomā. Kā tiesas sēdē apstiprināja pieteicējas pārstāvis, SIA „Basalt” komercdarbība ir saistīta ar nekustamo īpašumu iznomāšanu (*lietas 67.lapa*).

Pieteicējai piederošo naftas bāzi ar publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru savienoja dzelzceļa pievedceļš, kura garums bija 3119 metri (naftas bāze atrodas minētā pievedceļa galā).

2004.gadā pievedceļu publiskā izsolē iegādājās SIA „Intergaz”. Tajā pašā gadā 1/2 domājamo daļu minēto pievedceļu no SIA „Intergaz” iegādājās SIA „Ingrid A”.

2008.gadā dzelzceļa pievedceļā Nr.2B posmā starp SIA „Basalt” naftas bāzi un SIA „Intergaz” teritoriju kustība tika slēgta ceļa neapmierinošā stāvokļa dēļ un pievedceļš Nr.2B aprīkots ar jaunu strupceļa atbalstu, kas izvietots 120 metru attālumā aiz SIA „Intergaz” (*lietas 45.lapa, lietas 1.pielikuma 78. – 79.lapa*).

Atbilstoši 2009.gada 10.marta dzelzceļa infrastruktūras reģistrācijas apliecībai Nr.1341 Daugavpils stacijas „A” parka dzelzceļa pievedceļi Nr.2B, 5, 1 2285 metru garumā ir privātās lietošanas dzelzceļa infrastruktūra, kuras īpašnieki un pārvaldītāji ir SIA „Intergaz” un SIA „Ingrid A” (*lietas 46.lapa*).

[12] Kā izriet no Lēmuma, Konkurences padome konkrētajā lietā ir identificējusi divus tirgus – dzelzceļa infrastruktūras pakalpojumu nodrošināšanas tirgu (augšupejošo) un naftas produktu vairumtirdzniecības tirgu Latvijas teritorijā (lejupejošo), proti, tirgu, kurā pieteicējs un trešās personas – SIA „Intergaz” un SIA „Ingrid A” – varētu potenciāli konkurēt.

Lietā nepastāv strīds, ka strīdus dzelzceļa posma īpašnieki – SIA „Intergaz” un SIA „Ingrid A” — ne kopā, ne atsevišķi neatrodas dominējošā stāvoklī naftas produktu vairumtirdzniecības tirgū Latvijas teritorijā.

Turklāt SIA „Intergaz” un SIA „Ingrid A” piederošā dzelzceļa infrastruktūra nesavieno SIA „Basalt” naftas bāzi */adrese/* ar publiskās lietošanas

dzelzceļa infrastruktūru, tādēļ secināms, ka minētā naftas bāze neietilpst konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū un līdz ar to arī konkrētajā tirgū.

Nemot vērā norādīto, apgabaltiesa atzīst, ka Konkurences padome Lēmumā ir pamatoti secinājusi, ka konkrētajā gadījumā nav konstatējamās jebkādas SIA „Intergaz” un SIA „Ingrid A” darbības, kas būtu apspriežamas un vērtējamas kā Konkurences likuma normu pārkāpums.

Konkurences padome lēmumā pamatoti arī norādījusi, ka tas kompetencē neietilpst pārkāpumu izvērtēšana, kas saistīta ar negodīgu konkurenci. Līdz ar to Konkurences padomes pieņemtais Lēmums šajā lietā ir atzīstams par tiesisku un pamatotu un nav pamata tā atcelšanai.

[13] Apgabaltiesas ieskatā pieteicējas atsaukšanās šajā lietā uz Konkurences padomes 2009.gada 22.oktobra lēmumā Nr.E02-36 analizēto būtiskās infrastruktūras doktrīnu nav pamatota, jo SIA „Intergaz” un SIA „Ingrid A” piederošā dzelzceļa infrastruktūra nesavieno SIA „Basalt” naftas bāzi ar publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru. Savukārt pieteicējas pretenzijas attiecībā uz SIA „Intergaz” un SIA „Ingrid A” piederošās dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu ir apspriežamas atbilstoši Dzelzceļa likumā noteiktajam tiesiskajam regulējumam, un Konkurences likuma normas nav piemērojamas konkrētā civiltiesiskā strīda izšķiršanai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprida:

noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Basalt” pieteikumu par Konkurences padomes 2009.gada 5.novembra lēmuma Nr.41 „Par lietas neierosināšanu „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Basalt” 2009.gada 1.oktobra iesniegumu Nr.11-01/09-17v”” atcelšanu.

Spridumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs (paraksts) K.Berķis

Tiesneši (paraksts) M.Birzgalis

(paraksts) A.Šteinberga

NORAKSTS PAREIZS

Administratīvās apgabaltiesas tiesnesis

K.Berķis

Rīgā, 2010.gada 22.oktobrī